

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2019 m. birželio 4 d.

„ES tarpvalstybinė sveikatos priežiūra: norint pasiekti plataus užmojo tikslus, būtina gerinti valdymą“, – teigia auditoriai

Kaip nurodyta naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, ES pacientai vis dar susiduria su sunkumais, norėdami gauti naudos iš veiksmų, numatytų ES direktyvoje dėl tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų. Tik nedaugelis potencialių pacientų žino naudoti sveikatos priežiūros paslaugomis užsienyje teises. Tuo pat metu auditoriai taip pat nustatė pacientų keitimosi duomenimis apie sveikatą elektroniniu būdu tarp valstybių narių problemų ir vėlavimo atvejų. Be to, reikia tobulinti veiksmus, kuriais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas retosiomis ligomis sergantiems pacientams gauti sveikatos priežiūros paslaugas.

2011 m. ES tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų direktyva siekiama užtikrinti saugias ir aukštos kokybės medicininės priežiūros paslaugas tarpvalstybiniu mastu ES, taip pat numatant kompensaciją užsienyje tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir savo šalyje. Todėl ES pacientai, siekiantys pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis kitoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, planuodami gydytis ligoninėje ar pirkdami vaistus, turi teisę į atitinkamą informaciją apie gydymo standartus, kompensavimo taisykles ir geriausią teisinį kelią.

Auditoriai tikrino, ar Europos Komisija prižiūri ES tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų direktyvos įgyvendinimą ir remia valstybes nares joms informuojant pacientus apie savo teises. Jie įvertino pasiektus keitimosi sveikatos duomenimis tarpvalstybiniu mastu rezultatus ir tikrino pagrindinius su retosiomis ligomis susijusius veiksmus.

„ES piliečiai vis dar negauna pakankamai naudos iš Tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų direktyvoje nustatytų plataus užmojo veiksmų, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Janusz Wojciechowski. – ES veiksmai apima teisę į tarpvalstybinį gydymą, geresnių sąlygų keistis pacientų sveikatos duomenimis tarpvalstybiniu mastu sudarymą ir retųjų ligų iniciatyvas. Tačiau norint pasiekti šiuos tikslus būtina gerinti valdymą.“

Auditoriai nustatė, kad Komisija tinkamai stebėjo direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę ir jos įgyvendinimą valstybėse narėse. Ji taip pat rėmė valstybes nares joms gerinant informaciją apie

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.
Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

pacientų teises į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas, tačiau vis dar buvo tam tikrų trūkumų.

Komisija nepakankamai įvertino sunkumus, susijusius su visos ES e. sveikatos infrastruktūros diegimu. Audito metu (2018 m. lapkričio mėn.) valstybės narės tik rengėsi pradėti elektroniniu būdu keisti pacientų duomenimis apie sveikatą, todėl naudos tarpvalstybiniu lygmeniu besigydantiems pacientams nebuvo galima įrodyti. Be to, Komisija tinkamai neįvertino nei galimo tarpvalstybinio keitimosi duomenimis apie sveikatą naudojimo, nei jo ekonominio veiksmingumo.

Galiausiai, auditoriai teigia, kad Europos retųjų ligų referencijos centrų tinklai yra plataus užmojo naujovė, ir juos plačiai remia gydytojai, sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai ir pacientai. Nepaisant to, kad iš viso 27–36 milijonai žmonių serga retosiomis ligomis ES, šie tinklai, užtikrindami, kad jie būtų finansiškai tvarūs ir galėtų veiksmingai veikti visose nacionalinėse sveikatos priežiūros sistemose, susiduria su dideliais iššūkiais.

Auditoriai rekomenduoja Komisijai:

- labiau remti nacionalinius informacijos centrus, kad būtų pagerinta informacija apie pacientų teises į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas;
- geriau pasirengti tarpvalstybiniam duomenų apie sveikatą mainams;
- gerinti paramą Europos referencijos centrų tinklams ir jų valdymą siekiant palengvinti retosiomis ligomis sergančių pacientų galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Pastabos leidėjams

2015 m. atlikus Eurobarometro apklausą nustatyta, kad mažiau nei 20 % piliečių žinojo savo teises dėl tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų.

Yra du skirtingi teisiniai keliai pacientams gauti gydymą teikiant tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas: arba per ES direktyvą, arba per ES reglamentą dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo. Pagal direktyvą maždaug 200 000 pacientų per metus arba mažiau kaip 0,05 % ES piliečių pasinaudoja gydymo paslaugomis kitoje valstybėje narėje. Daugumos pacientų judumas apima keliones tarp kaimyninių valstybių narių: Prancūzija neseniai pranešė apie kol kas didžiausią išvykstančių pacientų skaičių, o dauguma tarpvalstybiniu lygmeniu besigydančių pacientų siekė gauti sveikatos priežiūros paslaugas Ispanijoje, Portugalijoje, Belgijoje ir Vokietijoje – žr. [2016 m. tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas](#).

ES tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų finansavimas visų pirma gaunamas iš ES sveikatos programų, pagal kurias su sveikata susijusiems klausimams skiriama apie 64 milijonai eurų per metus. Užsienyje suteiktų medicininės priežiūros paslaugų kompensavimo pagal direktyvą išlaidos sudaro maždaug 0,004 % viso ES sveikatos priežiūrai skirto metinio biudžeto.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams.

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 07/2019 „ES veiksmai tarpvalstybinės sveikatos priežiūros srityje. Užmojai platūs, bet būtina gerinti valdymą“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).